

2012. március – X. évfolyam 3. szám

A szegedi piaristák lapja

PIAR FUTÁR

**ÍME
HITÜNK
SZENT
TITKA**

ÖNMAGÁT ADTA

Ajánld fel adód egy százalékát!

DUGONICS ANDRÁS ALAPÍTVÁNY

ADÓSZÁM: 19083924-1-06

Magyar Katolikus Egyház technikai száma: 0011

PIARISTÁK

INGYENES

HIVATÁS EVE
2017

MI IS
A BOLT?

KÖZNEVELESI
TORVÉNY

bolt.piarista.hu

SCHOLAE PIAE

A SZEPIPRESS jelenti

Március 31. és április 10. között lesz a húsvéti vakáció. A szünet utáni első tanítási nap: 2012. április 11.

***

Az Irinyi János Kémia Verseny megyei döntőjén szépen szerepeltek diákjaink:

5. hely Oltványi László 10.b, 6. hely Kószó Dávid 10.b, 7. hely Kovács Dániel 10.b, 8. hely Valaczka Lukács 10.b, 9. hely Fülöp Imre 10.b. Mindük felkészítő tanára László Imre. Gratulálunk!

***

A Hevesy György Kémia Verseny megyei döntőn Dóczi Balázs 8.a a 4., Kisalbert Ákos 8.a az 5. helyen végzett. Dolgozataikat tovább küldték az országos bizottság elé. Ugyanezen a versenyen Dani Balázs 8.b a 15. lett. László Imre tanár úr készítette fel őket.

***

A magyar munkaközösség 2012. március 6-án rendezte a hagyományos iskolai szavalóversenyt. Kötelezően egy Nemes Nagy Ágnes verset kellett mondani, szabadon választottként pedig az adott évfolyam szöveggyűjteményéből egy magyar szerző versét. Első lett Novák Tamás 12. a., második Csöke László 9.a, harmadik Papp Sándor 9.a osztályos tanuló.

Ahogyan Isten nem egy filozófiai áramlat, nem egy életfelvétel, nem egy társadalmi akció, úgy a mellette való elkötelezettség is csak teljes, egész éneket felszabadító hivatás lehet.

Nem romlok és nem engedek romlani. Ez már maga: jel. Hivatásom jellé lenni.

Ha hála és bizalom tölt el és önmagamtól megszabadulva – még ha látszólag vesztesnek tűnök is – töltöm be a helyemet. Nos ez a hivatás.

Isten kiválasztott és megtisztelt, eleven kövek módjára ti is lelki templomát, szent papsággá épültök, hogy Jézus Krisztus által kedves lelki áldozatokat mutassatok be (1Péter 2,5).

Meghívottnak lenni: egy életmény.

Válaszolni: egy merész húzás.

El is indulni: egy kaland.

Menni is az úton: egy ragaszkodás.

Megküzdeni a gondokkal: egy hűség.

Az ellentmondások ellenére

kirtantani: a hivatás.

A hivatásban nem csinálom valamit, hanem válok valakivé, leszek Valakié.

IMÁDSÁG

A HIVATÁS FELISMERÉSÉÉRT

Uram, bölcs gondviseléssel öröktől fogva minden embernek megszabtad feladatát. Ezt a feladatot keresnünk kell, s te segítesz nekünk, amikor akarodat kinyilvánítod számunkra:

a kor lehetőségeiben és követelményeiben

a nép és az egyház szükségében

a jóakarátú emberek tanácsában

képességeinkben, amelyeket tőled kaptunk, valamint szívünk hajlamaiban.

Uram, kérlek téged, áraszd lelkembe világosságodat, hogy mindezekből fölismerjem az én feladatomat! Hogy úgy szolgáljak neked, ahogy te kívánod tőlem:

ha akarsz, a család közösségében,

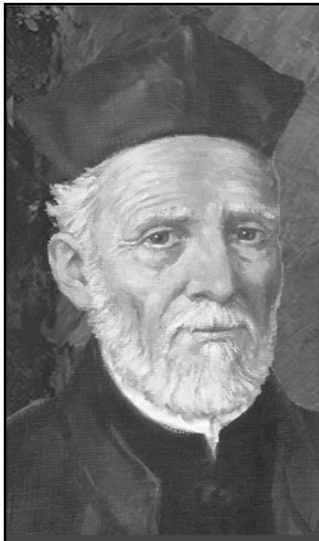
ha akarsz, lemondva a családi élet melegéről,

ha úgy akarsz a lelkek vezetésével,

ha úgy akarsz, két kezem kemény munkájával.

Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? Fogd a kezem, és vezess, légy számomra az Út, a Világosság! Uram, te tudsz mindent! Te előre látsz mindent. Vezess engem a helyes úton! Mutasd meg akarodat! Adj erőt, bátorságot, hogy tántoríthatatlanul kövessem azt!

SZEPIPRESS

KALAZANCI SZENT JÓZSEF
1617. MÁRCIUS 25-ÉN,
GYÜMÖLCSOLTÓ
BOLDOGASSZONY
NAPJÁN
ÖLTÖTTE MAGÁRA
A PIARISTA ATYÁK
FEKETE REVERENDÁJÁT.

MÁRCIUS 25.: GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY ÜNNEPE,
A PIARISTA REND SZÜLETÉSNAJJA

Kérjük Urunkat, hogy támasszon piarista hivatásokat

Ruppert József SP a hivatás évéről a Vatikáni Rádióban

A Vatikáni Rádió a „2012 a piarista hivatás éve” alkalmából készített interjú Ruppert József piarista atyával, aki Rómában a Rend szenttéavatási ügyeinek posztulátora.

Ruppert atya beszélt az év jelentőségéről, illetve Kalazanci Szent József életével kapcsolatos kutatásokról, illetve a kolozsvári ünnepről is.

A 2012-es év a rend számára a „Piarista hivatás éve”, amelynek jelmondata: Piaristák - továbbadni az életet! Mit jelent ez az év a rend számára? Mire hív Aguado generális atya az évet megnyitó levelében?

Mint az egész Egyház Európában, a Piarista Rend is hivatás gondokkal küzd. Kevés az olyan fiatal, aki egész életét a papságra vagy a piarista szerzetesi életre szánja. Rendünkben ugyancsak megcsappant a fiatal piaristák száma. Ez a megállapítás azonban csak Európára vonatkozik. Hogy példát mondjak: ma Itáliában két fiatal készül a piarista életre, Indiában, a piarista misszióban több mint kilencven. Rendünk legfőbb előljárója, a generális atya most a rendi nagygyűlés, az egyetemes káptalan szellemében arra hívta föl körlevelében a piaristák figyelmét, hogy többet imádkozzanak a piarista hivatásokért, és erősítsék, nagyobb odaadással végezzék a fiatalok körében azt a munkát, amelyet hivatásgondozásnak nevezünk.

Három különleges alkalmat is kijelölt a piaristák számára.

Az első január 31-e volt. Ezen a napon hagyta jóvá a Szentszék 1622-ben a szent rendalapítónk által írt rendi szabályzatot, a Konstitúciókat. Ezen a napon hálaadó imnapot tartottunk szerzte a világon a mindnyájunk által megélt piarista hivatásért és a mi Urunk kegyelméért, amellyel megtartott bennünket ebben a hivatásban. A Konstitúciók is említik ezt: „Hálát adunk hivatásunkért.”

A második ilyen imnap május 31. lesz. Ezen a napon lépett be rendünkbe a fiatalon elhunyt szentéletű, tiszteletreméltó Glicerio Landriani, akinek szentté avatása folyamatban van. Ez a nap a piarista hivatásokért végzett ima napja lesz. Azt kérjük, hogy Isten, a mi Atyánk küldjön

hivatásokat piarista szerzetesi életünk számára.

A harmadik nap szeptember 26. Ez tulajdonképpen egy szomorú emléknap számunkra, tíz éve süllyedt el egy Szenegálba tartó hajó, amelyen öt fiatal szenegáli jelöltünk veszítette életét, akik Isten hívására válaszolva Dakarbába utaztak, és be akartak lépni rendünkbe, el akarták kezdeni a próbaévet. Rájuk emlékezünk majd szeretettel és minden közösségünkben imádkozunk majd a növendékházakban élő fiatalokért, hogy növekedjenek hivatásukban, és hogy megadja nekik az Úristen a hivatásukban való hűség, a kitarítás kegyelmét is.

Kalazanci Szent József spanyol rendalapító Rómában, a szegényeket támogatva felismerte, hogy sokat segíthetne rajtuk, ha gyermekeiknek ingyenes iskolát nyitna. Milyen újabb kutatási eredmények születtek Kalazanci Szent József életével kapcsolatban?

A kilencvenes évek elején jelent meg Severino Giner piarista atya könyve Kalazanci Szent József életéről. Munkáját hosszas kutatómunka előzte meg, és ma is ez a könyv a legteljesebb és legalaposabb életrajz rendalapítónkról. Sajnos csak spanyol nyelven olvasható. A kutatás ma inkább más irányban folyik. A rendalapító nem írt elméleti pedagógiai műveket, de számos levelet (több mint háromezer!) és írást hagyott ránk, amelyek egy része még kiadatlan, ezekben számos olyan rész is található, amely ma is hasznosítható lenne. Egyrészt ezek feltárása folyik most. Másrészt számítógépre átvirva (digitalizálva) leveleinek olvasása sokkal könnyebbé válik, és a modern technika eszközeivel (keresőprogramok, stb.) jobban kutatható.

A Piarista Rend jól ismert Magyarországon, hiszen számos intézményt működtet országszerte és a Kárpát-medencében. Januárban került sor Kolozsváron annak az évfordulónak az ünnepére, hogy 235 éve indult a piarista oktatás Kolozsváron.

A mai Románia területén négy iskolánkat zárták be 1948-ban az államosításkor, ezek: Máramarossziget, Nagykároly, Kolozsvár és Temesvár. A három utóbbiban ma is egyházi jellegű iskola működik. Nagykárolyban a Kalazanci Szent József

Iskolaközpont, Kolozsvárott a Báthory István Elméleti Líceum, Temesváron a Gerhardinum Teológiai Líceum. Mindhárom iskolával szoros kapcsolatot tartunk, mert ezeknek az iskoláknak a vezetősége tudatában van annak a nagy történelmi örökségnek, amelyet az elődskolától, a piarista iskolától kaptak, meg akarják tartani és fel akarják használni a nevelésben a kalazanciusi pedagógiát és piarista szellemet. Ehhez a múlt megismerése nélkülözhetetlen. Ezzel kapcsolatos tulajdonképpen az említett ünnep is.

A Kolozsvári Báthory István Elméleti Líceum tavaly tavaszra iskolatörténeti kiállítást akart megnyitni, erre az alkalomra terveztünk kiadni egy szép albumot az iskola múltjáról. Anyagi gondok miatt sajnos a kiállítás elmaradt, pontosabban elhalasztódott egy későbbi időpontra, a könyv viszont elkészült. Ezért a Kolozsváron évente megrendezésre kerülő Piarista Nap keretében mutattuk be a könyvet hozzáigazítva ezt a nem túl kerek 235 éves jubileumhoz.

A Piarista Nap mindig szentmisével kezdődik a piarista templomban, amelyen ott vannak a még élő, hálás lelkű piarista öregdiákok és újabban a „báthorys” fiatalok egy-egy csoportja is tanáraikkal, és az iskola kórusa énekel. Idén különleges eseményként a minden piarista ügyet szíven viselő Kovács Sándor főesperes úrral és Fodor György kolozsvári konfráterünkkel kiutaztunk Kolozsvár egyik most épülő külvárosába, ahol egy sétányt neveztek el a Bíró Vencel piaristáról, aki kiváló történelemtudós, tartományfőnök és teológus volt. Nagy dolog ez a mai romániai világban, hogy egy magyar piaristáról utcát neveznek el! Este pedig bemutattuk a már említett szép albumot, amely Sas Péter művelődéstörténész barátunk gondozásában jelent meg és Bíró Vencel három tanulmányán kívül sok érdekes anyagot tartalmaz. Egy olyan művet akartunk adni a piarista ügyet tisztelő és a mai tudóskola növendékei kezébe, amelyből megismerhetik a múltat. Mert – ahogy a régi mondás tartja – aki nem ismeri múltját, az nem értheti meg a jelent és nem lesz jövője.

Hadd buzdítsam a piarista diákokat és öregdiákokat is, hogy csatlakozva a piarista atyák programjához kérjék ők is a mi Urunkat, hogy támasszon piarista hivatásokat.

www.oecumene.radiovaticana.org

Művészeti nap

„Szent Gergely doktornak, Híres tanítónknak Az ő napján, Régi szokás szerint Menjünk Isten szerint Iskolába” harsogták a piarista diákok és tanárok március hatodikán a díszteremben a Gergely-járás dallamát. Igen, jöttünk iskolába, és, ha „régiszerint” nem is gyűjtöttünk tanárainknak adományokat: kolbászt, szalonnát, kakast és menyecskét, sikerült gimnáziumi tanárainkkal együtt jóhangulatú művészeti foglalkozásokon részt venni. Tanultunk és ünnepeltünk egyszerre, ezért akár rendhagyó pedagógusnapnak is elment. Aznap kevesebb volt a bosszúság, nem hullottak a fejek, nem volt házi feladat, mégis tanultunk valamit.

A művészet sok mindenre jó. Az ember elmondhatja gondját, bánatát, érzéseit. És ezek szellemi értéké, közösségivé is válhatnak, erő költözhet beléjük, felemelhetnek bennünket. A művészetet, persze, nyugodtan el is lehet tiporni, ki-nevetni, értelmetlen nyavalygásnak nevezni, ami elveszi az ember idejét, lehet nem támogatni, mert másra sincsen, hát akkor erre hogyan lenne... Mégis, ha a világ egészével kell számat vetnünk, ha a transzcendenst szeretnénk megragadni, a művészet útjait járva befogadókká, vagy alkotókká válhatunk.

Hogyan is kezdődik az egész? Az ember lát egy gyönyörűen kifaragott tárgyat, meghall egymás után három éteri hangot, vagy csodálatos gondolatok mondatnak ki egy szent pillanatban, és a csoda megtörténik, befogadtunk valamit, ami ezek után részünké válik, amire most már szükségünk van, mert már nem hagy nyugton bennünket.

Valóságos hangok, létező anyagok csodálatos játéka ez, amelyet mi is mozgattunk. Erősítjük azzal, hogy befogadói lettünk, és gazdagítjuk azzal, hogy mi is formázzuk. Lássuk csak, mi is történt.

A művészeti nap négy tartalmi részből állt:

1. Karinthy Frigyes: Mariann három szíve – című szabályos lélektani drámát tekintettük meg közösen. Néhány kitörő tapsvihar kísérte az előadást. Jó volt látni osztálytársainkat,

amikor érzelmeiket, indulatokat tudtak hitelesen tolmácsolni. 2. Kis- és nagy csoportos foglalkozások zajlottak: vizuális-, színjáték-, néptánc-, komplex művészeti-, komolyzenei- és népzenei helyszíneken, osztályteremben, iskolai órai keretekben. A foglalkozá-

sok óránként váltották egymást, a csoportok, előre megadott beosztás szerint mentek az új helyszínre. Hát igen. Talán jó lett volna, ha a helyszíneket előre szabadon meg lehet

választani. Így viszont adott volt egyfajta tervezett változatosság, garantált beavatás történt néptánc- és vizuális panel készítés dolgában. Ahogyan a tánclépéseket a zene ritmusához és a kórtánc formájához alkalmazkodva kellett meg-

tenni, úgy a panel készítő tanuló párok is megtanultak egyfajta munkamegosztást egymás között, és ez, bizony életségű – valljuk be!

A zenei témák egymástól látszólag igen nagy távolságban kalandoztak, egy azonban biztosan kitűnt: a jó zene nem elsősorban műfaj kérdése, legfeljebb az emberi percepció,

a befogadás módja változott koronként és műfajonként, s ebbe nekünk most lehetőségünk nyílt kötetlenül bepillantani.

Ezzel párhuzamosan nagyelőadások zajlottak rockzenéről, fotóművészetről. Volt alkalmunk megtapasztalni, hogy a látvány, a hallott zenei élmény messze túllép a szavakban kifejtett műelemzés hatásán.

Ezt követően ismét összegyűltünk a díszteremben. Zenei bevezető után a Genfest keresztény világifűségi találkozóról tájékoztottunk röviden. Talán nem szerénytelenség és illetékelenség illet leírni, hogy jó volt iskolai szinten együtt lenni. Jó volt együtt énekelni a délelőtt megtanult Szent Gergely doktor nótát a friss kolompások és dobosok kíséretével, és a Szállj fel szabad madár rockszámot is. Itt szeretném jelezni, hogy az utóbbi szám előadásában nem lehetett megállapítani, hogy időegység alatt Seres Imre ballagó diákunk, vagy Szalkai Sándor tanár úr ujjai tudnak több hangot megszólaltatni, merthogy látni egyikük ujjait sem lehetett közelről sem...

Fabri Géza

Gityóitali

Immár negyedik alkalommal meg iskolánk a Karolina Gimnáziummal együtt a tavaszi regionális gitártanzsági találkozót. Ezúttal első alkalommal a Délvidékről, Zentáról és Adáról is érkeztek hozzánk a szegedi Piárba gitáros gyerekek. Szám szerint tíz zeneiskola gitárosa mutatta be egymásnak és a becses zsűrinek az éppen a repertoárjukon lévő darabokat. Iskolák érkeztek hozzánk az imént említett vajdasági városokból valamint a dél-alföldi régióból Csongrádról, Kiszomborról, Szeged több zeneiskolájából – Hammido, Király-König, Karolina, Mester Tanoda – a régió kívülről Érdről, valamint

rendezte röséről. Zsűri feladatait Bozóki Andrea és Varga Zsolt gitárművészek látták el. A zsűri dícsérettel, kiemelt dícsérettel, és nívódíjjal minősített. Oklevelet, kottát kaptak a résztvevők, a legjobban megformált darabok előadója pedig még ajándék gitárhúrt is hazavihetett. Egy új kategóriánk is volt: tanár és gitárosa együtt játszott. Ezt a zsűri egységesen díjazta. Gördülékenyen zajlott rendezvényünk, tudtuk tartani a találkozó kiírt programjait, többek között a tanzsajok bemutatkozását. Ebéd után pontosan kezdődött a konzisos gálakoncertje is, mely magas színvonalú játékot mutatott és egyben plusz inspirációt adott a fiatalabb gitárosok számára.

A találkozót követően a zsűri egy fórum keretében szívesen adta tanácsait, észrevételeit a hozzájuk érkező gitárosoknak. Játéktechnikai és zenei megoldásokról beszélgettek.

A művészeti iskolánkat hat gitáros fellépő képviselte. Dícséretben Veres Vivien, Urbán Balázs és Balatoni Norbert, kiemelt dícséretben Kopasz Kristóf és Szántus Noémi, nívódíjban pedig Pedersen Ella részesült.

Jövőre jubilálunk: az ötödik gitár találkozót rendezzük. Célunk továbbra is a határon túli városok zeneiskoláit, valamint a dél-alföldi régió kívül az ország távolabbi részéből gitáros növendékeket tanárral együtt meghívni. Az izgalmas napunk teljes egészében a gitárról és a zenéről szól.

Szalkai Sándor

Feledhetetlen

2011. NOVEMBER 19.

17:00- A végzős Tömörkényes lányok az utolsó hajcsatot tűzik a hajukba, majd gondosan lelakozzák. „De ki kell bírnia a két táncot...” Eközben a Piarista 12-es fiúk is kitisztítják az egyébként nem mindig makulátlan fekete cipőjüket. „Jó lesz ez így...”

17.30- A Bálint Sándor utcai parkolóban estélyibe öltözött, meghatódott anyukák és öltönyös apukák között egy-egy lány szalad el (magas sarkúban?), kezükben fehér alsószyoknyával.

18.00- Az est főszereplői, a fiúk, párjaikkal felsorakoznak a folyosón. A felcsendülő Enya számra máris elkezdjük a gondosan előre elpróbált bevonulást, majd a kedves gesztusként kapott rózsáinkkal, mi, „Tömörkényesek” hátramentünk a külön asztalunkhoz. Itt is szeretnénk megköszönni

Zsova tanár úrnak, hogy mi is koccinthatunk az első bálunkon.

18.45- A kivonulást követően, korunkat, kényelmetlen cipőnket, és minden egyéb

adottságunkat meghazudtoló gyorsasággal öltöztünk/ öltöztettünk át majdnem mindenkit hófehér keringőruhába. A nyitó tánc következett. A próbán látott apróbb bizonytalanságok eltűnésével tényleg igazi báli hangulatba kerülhettünk.

19.30- Párjainkat családjukhoz engedve mi a külön asz-

talunknál megvacsoráztunk, majd szellemes, ötletes kisfilmekkel betekintést nyerhettünk a végzősök (sötét?) múltjába...

21.20- Két Tömörkényes lány, nagykabátban, báli ruhában és cipőben szalad kifelé az iskolából... Nem, Kedves Olvasó, nem sikerült rosszul a vacsora, csak kifogyott az elem a fényképezőgépéből, és a felejthetetlen pillanatot nem lehetett megörökíteni. A túloldalon lévő

bevásárlóközpontban gyorsan orvosoltuk a problémát.

22.00- Mi, a „Tömörkényes lányok” ráfűjjük a maradék hajlakkot a hajukra, rövid ruhákba átöltöztünk, és már fel is csendül a Dirty Dancing ismert dallama, amire egy cha-cha-cha koreográfiát táncolunk el. Sok-sok próba alatt összeszokott párjainkkal min-

den gond nélkül mutatjuk be a latin táncot.

23.00 Az immár működő fényképezőgéppel pillanatképeket készítünk a szórakozásról, táncolásról, a szép frizurákról, egymásról és magunkról (utóbbit kizárólag nagymamánk részére)...

Kedves Olvasó! Ezennel részletesen bemutattuk, hogy hogyan is vettünk részt a Szegedi Piarista Gimnázium szalagavatóján. A próbák ideje alatt megismerkedtünk, egy csapatá formálódtunk, így a bál igazán ünnepi hangulatban telhetett. A záróakkordként eltáncolt gyertyafény keringő alatt biztos vagyok benne, hogy örömmel gondoltunk vissza a hétfő délutáni gyakorlásokra, és a teljes estére. Köszönjük szépen mindkét osztályfőnöknek, a tánctanárnak, de elsősorban a Piarista Gimnázium 12. osztályának!

A Tömörkény Gimnázium 12.c osztálya nevében

Majtényi Laura

Virágzik a Dök

Nagykárolyban járt a Diákönkormányzat 2012. március 12-én. December eleje óta gyűjtöttük az adományokat a nagykárolyi piarista nővérek által vezetett árvaház számára.

Nagy szeretettel és finom ebéddel fogadott minket Jutka nővér és Tünde nővér. Meséltek nekünk az itt élők helyzetéről, saját nehézségeikről, a szegénységről, s megosztották velünk örömeiket is, melyet 18 nevelt lányuk szeretete, sikerei jelentik. A hazaút előtt rövid sétát tettünk a Kalazanci Szent

József Római Katolikus Iskolában majd kívülről megtekintettük a Károlyi-kastélyt is. A hazaúton beszélgettünk élményeinkről, s mindannyian azt éreztük, hogy

a nővérek áldozatos munkája során igazi csodák történnek. A csapat tagjai voltak: Szebellédi Mátyás, 10.a (DÖKelnök), Vass Gábor, 10.b, Markótlmre,

13.b, Papp Attila igazgató úr és Nagy Mariann tanárnő (DÖK-segítő tanár). Köszönjük az adományokat minden adakozónak! ■

2012. március 8-án a Diákönkormányzat dekázóversenyt tartott a nagyszünetben, amelyen a következő eredmények születtek:

A versenyt két kategóriában indítottuk: „kicsik” közé a 7.-9. osztályok, a „nagyok” közé a 10.-13.osztályok tartoztak.

Kicsik:

1. helyezett: Rácz István, 8.b – 132 hiba nélküli találat
2. helyezett: Péity Dániel, 9.b – 79
3. helyezett: Boga Szabolcs, 7.a – 37

Nagyok:

1. helyezett: Balla Tibor Bence, 13.b – 87
2. helyezett: Nagy Máté, 12.a – 70
3. Zakar Máté, 13.b – 24

Köszönjük a résztvevőknek, gratulálunk a helyezetteknek!

dökötök

Elvitte a víz

Március 10-én, szombaton nyolcadik alkalommal emlékeztünk meg az 1879-es szegedi nagyárvízről. A Dóm tér a megnyitóra megtelt sok-sok lelkes cserkésszel és kíváncsi városlakóval, de nem csak a helybeliek néztek el az emléknapra, az országból számos helyről eljöttek, sőt még a vajdasági cserkészek is szép számmal megjelentek az rendezvényen.

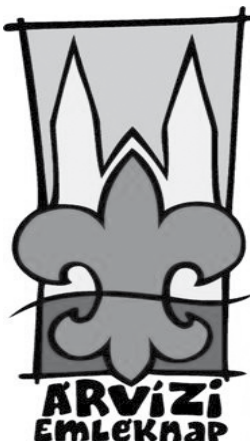
Mint minden évben, idén is rengeteg egész napos program várta a kicsiket, nagyokat, a játéksátortól kezdve a bőrözésig rengeteg dolgot ki lehetett próbálni, az óvatosabaknak még íjat is a kezükbe vehettek. Továbbá csapatonként is lehetett egy-egy programra jelentkezni, például a főzőversenyre, víz játékokra és a fiatalok körében nagy sikert aratott élő-csocsó kupára. Minimális pénzért lehetőség volt felmenni a toronyba is, ahonnan rá lehetett látni a térre, ahol az érdeklődők jártak-

keltek (kisebbek futkároztak). Természetesen idén sem maradt el a tér közepén felépített "Mini-Tisza", amit egy fahíd ölelt át a kicsik nagy örömeire.

Délelőtt és kora délután izgalmas kalandban vettek részt a gyerekek. Számukra megnyílt a kapu a meseerdőbe, ahol állomásonként érdekes, vicces feladatokat kaptak. A délelőtti programsorozatot ebéd követte, a megéhezett vendégek virslit kaptak, amit a Pick nagylelkű támogatásának köszönhetően tudtunk adni.

Ebéd után folytatódtak az egész napos programok egészen fél ötig, ugyanis akkor kezdődött a szentmise. A kitartóbbak még az esti táborúzra is ottmaradtak, ahova szép számmal eljöttek a kíváncsi résztvevők.

Bauer Iván

Örkény 100

Szeretetük átlát a hegyeken, hétérföldes csizmával lépked a szeretetük, s egy léghajót elkormányoznak a szeretet erejével, ha rajta utazik gyermekük.

7

Húsvét misztériuma

A II. Vatikáni Zsinat után világszerte ismert kifejezéssé vált a „húsvéti misztérium”. Egyre gyakrabban találkozunk vele mind a teológiában, mind a liturgikus imádságokban. Ha egészében lefordítják magyarra, „húsvéti titoknak” mondják a legtöbbször. De mivel a „titok” szó félreérthető és néha félrevezető is, gyakran mindjárt a konkrét jelentéssel fordítják a misztériumot, ahogyan a tartalom és szövegösszefüggés szerint legjobban odaillik: szentmisének, szentségnek, ünnepnek stb. A misztérium szó ugyanis egyáltalán nem hétköznapi értelemben vett titkot jelent, és egyáltalán nem olyan dolgot, amit nem lehet megérteni és felfogni. A misztérium - ahogyan már Szent Pál is használta - olyasmit jelent, ami kinyilvánul, jelenvalóvá lesz, jelek által felfogható és megismerhető: Isten megjelenését, akaratának és szeretetének kinyilvánulását jelenti.

Isten üdvözítő szeretete Jézus Krisztusban nyilvánult ki tökéletesen. Jézus egész élete misztérium. Életének a csúcsa, legnagyobb és legjelentősebb eseménye: az ő halála és feltámadása (ide számítva mennybemenetelét, megdicsőülését is). Ezt a végtelen értékű krisztusi eseményt foglalja össze a „húsvéti misztérium” kifejezés. A liturgiáról szóló zsinati megnyilatkozás (a liturgikus konstitúció) ezért állítja ezt a kifejezést mind az üdvtörténeti teológiai szemlélet, mind a gyakorlati keresztény élet központjába: „Az emberek megváltásának és Isten tökéletes dicsőítésének ezt a művét, amelyet az isteni hatalom nagy jelei mutattak meg előre az Ószövetség népének, Krisztus, az Úr beteljesítette. Elsősorban boldogságot adó szenvedésének, a halálból való feltámadásának és dicsőséges mennybemenetelének húsvéti misztériuma által, mert ebben „halálunkat a maga halálával lerontotta, és feltámadásával visszaállította az életet” (húsvéti prefáció).” (Lit. Konst. 5. pont.)

A húsvéti misztérium jelentésének azonban csak egyik részét foglalja össze a kifejezés történeti vonatkozása, vagyis hogy Jézus földi életére, legfőképpen halálára és feltámadására utal, és ezekre emlékeztet. Jézus Krisztus élete ugyanis nem egy emberi élet a sok közül, hanem egyetemes élet az emberekért. Mindenki életéért való élet, még pontosabban (így is lehet mondani): mindenki élete. Múltra, jelenre és jövőre vonatkozó élet, ahogyan korunk neves teológusa, Gottlieb Söhngen írja: „Krisztus üdvözítő tetteinek kettős, vagy helyesebben, hármas oldala van. Először is történelmi tények, s mint ilyenek egyszerűek, és a múltó időhöz tartoznak visszahozhatatlanul. De mégsem pusztá történések vagy tények, hanem üdvtörténések vagy üdvtények... Isten Lelke által, aki maga az örök élet és az örök élet teremtője, Krisztus üdvözítő tettei tovább élnek és jelen vannak. Krisztus üdvözítő műve tehát történelem és misztérium egyszerre. Mint isteni misztérium állandó jelenben él tovább Isten Lelke által. Krisztus üdvözítő tettei tovább tanító és kötelező példa is a mi erkölcsi törekvéseink számára. Krisztus üdvözítő műve tehát történelmi tény, isteni misztérium és erkölcsi minta.”

A húsvéti misztérium így nemcsak emlékezés számunkra, hanem krisztusi tanúságtételünk alapja, életelv a jelenben és jövőnk (reménységünk) ereje. A keresztény élet csak a halál és feltámadás kettősségében és együvértartozásában valósulhat meg, mert „nagy pénzeket és húsvétot csak úgy nézhetjük, mint szigorúan egységes eseménynek, Krisztus egzisztenciájának két, lényegileg egymásra vonatkozó megnyilvánulását.”

A JOBB LATOR IMÁJA

Áldalak téged, Üdvözítőm,
aki kereszthalálad és feltámadásod által
megmentettél minket.

Köszönöm, hogy megbocsátasz nekem,
mikor meggondolatlanul keresztre szögezlek.

Dicsőség neked, mert a keresztet
az élet jelévé tetted,
még ha sokan ellene mondanak is.

Hálát adok neked,
hogy megmutattad nekünk
a keresztrónán az Atyát
szeretetének leplezetlen dicsőségében!

Ámen.

A SZIKLASÍR IMÁJA

Én voltam az egyetlen tanúd, Uram!
Én vagyok az egyetlen őrzője titkaidnak.
Én, a sivár, a kemény, az érdes külsejű
lettem megajándékozva egyedül,
hogy beavass misztériumod teljességébe.
Mégis, ha bárki kérdezi, hogyan történt,
azt mondom neki: nem tudom.

Miért?

Mert nem a külsőm látott téged,
hanem a szívem tapasztalt meg.
Így én is föltámadtam...

Köszönöm!

Krisztus sebei dicsőségesen ragyognak

A HAMIS MESSIÁSOKRÓL

Szent Márton kerestségére készülve arról tanult, hogy a Messiás szenvedésével váltott meg. Ezért meglepődött, amikor álmában megjelent neki egy fényes alak, és azt ígérte, hogy hamarosan megjutalmazza. Megkérdezte: „Ki vagy te?” - Miután az illető Jézusnak vallotta magát, Márton kérte, hogy mutassa meg a sebhelyeit. A válasz ez volt: „A feltámadás után már nem viselem azokat.” Mártonnak helyén volt az esze, és így szólt: „Nem tudok, és nem is akarok olyan Jézusban hinni, aki nem viseli a sebhelyeket.” Majd az adott irányba egy keresztet rajzolt, és a Sátán eltűnt.

Tanuljunk Mártontól: a hamis Messiások hitegetnek, ígérgetnek. Az egyetlen hiteles Messiás mindörökké viseli a sebhelyeket, és amikor vele együtt szenvedünk, bevon bennünket a megváltás művébe.

Kozma László VÖRÖSBEGY

A legenda így szól: egymásra talált a Krisztus és a legkisebb madárka.
Mert a madár azon a fán lakott
Melyből készítették a kereszt-ácsolatot.
És akik az ő fészket levették
A keresztet egy megtört vállra tették.
A szikla-úton keringett felette
S a nehéz fát a szárnyával emelte.
Erejénél nagyobb volt a szándék -
Megérzi a Krisztus, és tovább lép.
S hogy megfeszítve ajkai sebesedtek
A madárka csőrében hozott egy vízcseppet.
A Krisztus ekkor a madárra tekintett
Bólintott, s torkára egy vércseppet hintett.
Vércseppet, mely lecsordult a tövis-koronáról
De megváltás lett, vigasz és öröm-zápor.
S a szürke tollú apró verebcske
A Feltámadást dalolta attól kezdve.

erősítesz a mindhalálíg hűséges szeretetben. Ami most szörnyűnek tűnik, az a győzelem egyetlen eszköze az én életemben is.

A FELTÁMADOTT ITT JÁR KÖZÖTTÜNK

Jiří Wolker „A keresztre feszített szív” című versében Jézus sebeit nyíló, piros virágokhoz hasonlítja:

„Én vagyok a szeretet, és virágzom,
piros, nyitott seb a virágom,
hogy minden kétkedő,
kit a vas élet marka szorít,
belém márthassa ujjait.”

Ha Isten egy páholyból nézné vergődésünket, jogosan gyűlöletes lenne szemünkben. A bűn sajnos ilyenén torzíja istenképünket.

Ha megbánom bűneimet, Jézus vére hófehér tisztára mossa lelkem, és újra annak az Atyának képe rajzolódik ki elém, aki naponta kimegy a kapuba, és várja vissza tékozló fiát. – Ezért soha nem lehetek eléggé hálás neki.

**„SZENT SEBEIDBE REJTS EL EN-
GEM!”**

A SZERETET A SZENVEDÉS ÚTJÁN VEZET

Sokszor megpróbáltuk már, hogy letérjünk a szenvedés útjáról, és újra meg újra ráeszméltunk, hogy szívünk kiüresedett, meghalt bennünk a szeretet. A bűnben sérült világban, ott ahol a halál uralkodik, *m i n d a d d i g*, amíg egy szikra együttérzés és szeretet él bennünk: a szívünk összeszorul, szemünk könnybe lábad. Jézusom, te feltámadt testeden azért viseled a sebhelyeket, mert azok a halált is legyőző szeretet tanúi számunkra. Tudom, ha kérem tőled, te meg-

Amikor Tamás apostol megérintette Jézus sebeit, eljutott a hit és a megváltás bizonyosságára. Jézus sebei gyógyítanak. – Sebzettségem, sérüléseim miatt az emberek sokszor kiközösítenek, de épp sebeim által olyan közelségbe, közösségbe kerülhetek Jézussal, amilyenről addig még álmodni sem mertem.

Jézusom, adj erőt, hogy a szeretet útján járva ne riadjak vissza attól, hogy sebes lesz a kezem és a lábam. Vedd el kőszívemet, adj élő, sebezhető szívet, hogy átéljem a világ nyomorúságát, és szeretettel orvosoljam a testi-lelki betegségeket. Már itt, de odaát sem kívánhatok mást, mint hogy „szent sebeidbe rejsz el engem!”

Farkas István SP
www.piaristamovar.hu

Papírpaloták, kartonkastélyok, viaszvárosok

A darazsak és méhek fészkeiről

Az államalkotó rovarok közül a természetek és a hangyák földvárakat, bonyolult földalatti alagút- és üregrendszeret készítenek maguknak, és itt alakítják ki jól szervezett társadalmukat. Más társas rovarok viszont papírvárakat, kartonkastélyokat, viaszvárosokat építenek társadalmuknak látványos, ösztöneikbe oltott építész munkával. Már sejthetjük is, kik ezek a „más társas rovarok”: a darazsak és a méhek.

Míg a hangyák minden faja államalkotó, addig a darazsak és a méhek között igen sok magányos fajt találunk. Azonban a mi szempontunkból ők sem mellőzendők, hisz saját utódaik számára gyakran ők is készítenek fészkeket sajátos technikával.

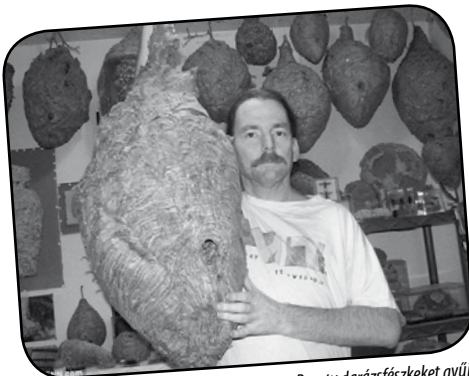
A magányosan építkezők közül az egyik legjellegzetesebb faj a fazekasdarázs. A nőstény sárból készíti korszó alakú fészket lárváinak, általában egy meredély oldalába vagy egy faág-ra. Elsőként keres egy nedves talajfoltot, és ebből fölhalmoz egy adag sarat, melyből golyócskákat formál. A sárgolyókat az építkezés helyére szállítja, ahol elsőként elkészíti a fészek alapját, és – akár egy őskori fazekasmester – a golyócskákból gyúrúvá formált agyag egymásra rétegezésével alakítja ki a korszó alakú fészket. A fészkekbe aztán néhány, szúrásával megbénított – de nem megölt – hernyót helyez, és ezek mellé rakja le megtermékenyített petéit. Ezek után a korszó száját is lezárja egy agyagdugóval, így a kikelő lárvák a keményre száradt agyagfészkek biztonságában lakmározhatnak a hernyók testéből.

A kőművesméhek hasonló technikával építik föl sárfészkeiket. A fazekasdarázzsal ellentétben gyakran fészektelepeket alakítanak ki, azaz több kőművesméh egy helyen kezdi el építeni saját fészket, így azok összenőnek, vastagabb lesz a faluk, egy-egy méhnek kevesebbet kell dolgoznia, hisz „a szomszéd fala az én falam is”. Valószínűleg ez a fajta együttműködés az első lépés a komolyabb rovarállam kialakulása felé.

A magányosan élő vadméhek közül a legismertebb talán a kék fadongó – köznyelven egyszerűen „dongó” –, mellyel meleg nyári napokon gyakran találkozhatunk. Ezek a sötétkék, csaknem fekete, fémes csillogású, hangosan, mélyen zümmögő, nagytermetű rovarok ugyan igen ijesztőnek látszanak, csak nehezen fölingerelhető, békés állatok. Általában jól kiszáradt fagerendák, faoszlopok, lakkozatlan fabódék és fakerítések körül látni őket, ugyanis fészük tulajdonképpen egy fába vájt alagút, mely többfelé elágazik, és egy-egy ágban egy-egy lárvá fejlődik. A fadongó nőstényei ugyan önálló üregrendszert készítenek lárváiknak, az építkezésben nem

segítik egymást, de veszély esetén közös erővel lépnek föl a támadó – pl. a fészekbejáráshoz túl közel merészkedő ember – ellen.

A államalkotó darazsfajok – melyekkel a leggyakrabban találkozunk – fészkei papír- vagy kartonszerű anyagból épülnek föl. Ez a „darazspapír” úgy készül, hogy a darazsak rágóikkal a fát apróra rágcsálják, nyálukkal keverik, és ebből alakítják ki a fészek sejtjeinek vékony falait. A nyálas farágcsálék megszáradva papírkönnnyű, pergamenszerű anyaggá szilárdul. Mi leggyakrabban a franciadarázs tenyéryi, szürke színű, külső burkolat nélküli fészkeivel találkozunk. A lódarázs és a németdarázs ellenben akkora kolóniákat alkot, hogy több fészekemeletet is készítenek (tulajdonképpen az emeleteket hívjuk lépeknek), sőt az egyenletesebb hőszabályozás érdekében még külső burkok is készül a kartonkas-

Fura hobbi. Ez az oklahomai férfi, Terry Prouty darazsfészkeket gyűjt. Kezében gyűjteménye egyik éke, egy óriási lódarázsfészek.

tély köré. A lép sejtjei hatszög alakúak – akárcsak a méhfészkekben –, és ezekben a sejtekben fejlődnek a darazslárvák, melyeket a dolgozók főként más rovarok húsával táplálnak. A darazsfészkek csünghetnek egyszerűen egy faágon vagy egy épület gerendáján, azonban a lódarázsak szívesen építkeznek faodvakban, a közönséges darázs pedig földalatti üregekben készíti el papírfészket.

A méhfészkek egy sokkal speciálisabb anyagból, a méhviaszból készülnek. A viaszok szerves anyagok, ún. észterek. A méhviasz többféle észter keveréke, mely a méhek potroha alatti viaszmirigyben termelődik. A mirigy vékony lapocskák formájában választja ki a viaszt. A méhek ezeket a viaszlapocskákat rágják össze, keverik nyálukkal, és ettől az eredetileg törekeny lapocska képlékennyé, gyúrhatóvá lesz. A viaszmegmunkálásra a legalkalmasabb hőmérséklet a 35 °C, így a fészkekben a méhek igyekeznek ezt a hőmérsékletet fenntartani. (A hűtés vízcseppek párologtatásával és szárnyaik levezetgetésével, a fűtés a repülőizmok rezgetésével történik, hisz az izommunka hőt termel.) A háziméh fészkeinek sejtjein talán még jobban megfigyelhető, hogy a sejtek tulajdonképpen hatszög alapú hasábok, ugyanis ez a forma biztosítja a lehető legjobb helykihasználást. A viaszsejteknek csak egy része bölcső: ezekben fejlődnek a méhlárvák. A többi sejtben a méhek mézet és virágot raktároznak. A vadon élő méhek fészke – a méhkas – vagy faágról csüng le, és burkok védi, vagy faodvakban készül. A háziméheknek kényelmesebb életük van: ők már előre elkészített kaptárokból építhetik föl fészkeiket.

Az eddig ismert egyik legnagyobb darazsfészket annak idején az alagi versenyistálló padlásán találtuk. A németdarázs 91 cm hosszú, 51 cm magas és 69 cm széles fészkeiben 11 lép sorakozott egymás alatt; a legelső lép átmérője 55 cm volt! A lakók számát legalább 60 ezer főre becsültük. A sok ezer lárvá súlya miatt a darazsak a fészkek egyik oldalából a védőburkot egy 20 cm-es átmérőjű oszlopban fölfelé, az egyik gerendához továbbépítették, így biztosították a rendkívüli súly függesztését.”

Móczár László: Rovarbölcsők

Szabó Gábor SP
kalazantíner

Egység – engedelmesség

Ebben a hónapban az engedelmességről szeretnék megosztani néhány gondolatot. A Piarista Hivatás Éve kapcsán érdemes foglalkozni a szerzetesi fogalmakkal is (tisztaság, szegénység, engedelmesség). Azért is, mert ezek olyan erények, amelyek nemcsak a szerzetesek, hanem minden jóra törekvő ember életében fontosak.

Ha Jézus életét, az evangéliumokat tanulmányozzuk, látjuk, hogy nagyon nagyra értékelte az engedelmességet és az egységet mint egymással szoros kapcsolatban lévő valóságokat. A saját és a tanítványai életében is figyelmeztetett ezekre.

A kereszténység központi tanítását, a szeretetet csak egységben élhetjük meg. A széthúzás a szeretet ellensége, emellett mások szemében is hiteltelenné tesz minket. Ha fontosnak tartjuk az egységet, akkor vállaljuk azt is, hogy annak érdekében sokszor le kell mondanunk a saját akarataink érvényesüléséről. Ha egy közösségben a tagok képtelenek erre, a közösség lelkileg vagy szervezetenként is szétesik.

A saját akaratainkról való lemondás pedig már az engedelmességhez vezet minket tovább. Ha Jézusnak az Atyához való viszonyát szemléljük, jól látjuk, hogy mit is jelent az engedelmesség, és mi ennek a szerepe az ember életében. Nekí mint emberré lett Istennek önálló akarata volt, nem pusztán mechanikusan végrehajtotta az Atya szándékát. Ezt a halála előtt, a Getszemáni kerti jelenetnél látjuk a legjobban, amikor Jézus megtagadja, hogy más akar, mint az Atya: ő a legszívesebben elmenekülne a szenvedés elől, de tudja, hogy az Atya nem erre hívja. (Mt 26, 39: „Atyám, ha lehetséges, kerüljön el ez a kehely, de ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy te!” A kehely a Jézusra váró szenvedést jelenti.) Ez a szentírási hely nem arról szól, hogy Jézus gyenge lett volna, mert félt (hasonló helyzetben mi is így éreznénk), hanem azt mutatja meg, hogy képes volt a saját félelme ellenére az Atya hívását követni, vagyis engedelmeskedni az Atyának. Hiszen tudta, hogy az Atya akaratainak teljesítése sokkal nagyobb jót eredményez, mint saját vágyainak a követése.

Az engedelmesség mögött általában ez áll: a nagyobb jó keresése. Ha

a gyerek megteszi a szülei parancsát, lehet, hogy nem az történik, mint amit ő akar, viszont elkerüli a rá váró büntetést, ami még nagyobb baj lenne. Felnőttként viszont sokszor már nem a büntetéstől való félelem motivál minket: általában akkor vagyunk készek engedelmeskedni, ha be tudjuk látni, hogy a másíknak igaza van.

A mai kor embere ezen a területen nagyon gyenge, mert eléggé elszokott attól, hogy belássa a tévedéseit. Ez nagyon nagy problémája a mostani világnak: ha mindenki saját magát tartja az igazság birtokosának, és a saját feje után megy, nagyon nehezzé válik az egymással való együttműködés. Biztos, hogy a mai világnak nagy szüksége van az igazi, hiteles engedelmesség kultúrájára.

Vagy nem tudjátok, hogy annak szolgálói vagytok és annak kell engedelmeskednetek, akinek mint szolgák alárendeltek magatokat? Vagy a bűnnek, ami a halálba vezet, vagy az engedelmességnek, ami megigazolást eredményez?

Róm 6, 16

Mit jelent az egység, az engedelmesség a katolikus egyházban? Nem jelent szélsőségeket, pl. azt, hogy mindent azonnal, kritika nélkül meg kell tenni, amit az egyházi előjáró (pap, püspök, pápa, szerzetesek esetében házfőnök, tartományfőnök, generális) mond. És természetesen ellentétben áll az engedelmességgel is.

Az engedelmességgel szigorúan véve azok a döntések függnek össze, amelyek az egyházi előjáró kifejezetten erre hivatkozva hoz azok tudomására, akik engedelmességet fogadtak neki (papok, szerzetesek). Tágabb értelemben tekintve viszont az egyházi előjárók döntéseit általában is alapvetően engedelmességgel fogadjuk. Természetesen fontosak a körülmények is: ki hozta a döntést, milyen tárgyban, mennyire fontos ügyben, stb.

A szerzetesség története során érthető okokból sokat foglalkoztak az engedelmességgel. Például azzal, hogy mi történik, ha valaki nem ért egyet az előjáróval. Ekkor az a jó hozzáállás, ha az illető elmondja az álláspontját; ezután mindkettejüknek gondolkodnia és imádkoznia kell, majd az előjáró dönt. Az ügy súlyától függően ez többlépcsős, hosszabb folyamat is lehet. Tehát nem kell passzívan elfogadni az előjáró akaratát, viszont a végső szót ő mondja ki. (Ha az előjáró bünt parancsolna, azt viszont nem kell, nem is szabad végrehajtani.)

Ezek az engedelmesség legnagyobb próbatételei: ha úgy látszik, hogy az előjáró mást gondol, vagy akár nem is ért meg valamilyen fontos (ellen)érvet, ötletet. Ilyenkor nagy a kísértés az engedelmességre, hiszen az ember úgy érezheti, hogy az engedelmesség akadályozza a nagyobb jó megvalósulását.

Azonban ekkor jön létre az engedelmesség csodája. Ha az illető ezek után elfogadja az általa kevésbé jónak tartott döntést az előjáró részéről, akkor ez a helyzet Isten eszközévé válik. Isten olyan utakon kezd működni, amelyekre talán egyik fél sem számított, és nagy dolgokat hoz létre. Ez emberileg logikátlan, azonban az Egyház történelme megmutatja, hogy Isten hogyan cselekszik nagyot ezekben a helyzetekben. A kereszténység legnagyobb alakjai közül is sokan szembekerültek ezzel a problémával: pl. Assisi Szent Ferenc, Loyolai Szent Ignác vagy a mi Kalazanci Szent Józsefünk. Mindhármuknak adódott problémája az egyházi előjárókkal, mindhármán (bár sok szenvedés közepette) az engedelmesség útját választották, és a mai napig látjuk ennek nagy eredményeit.

Az egyházi „főnököknek” való engedelmesség mögött végső soron az Istennek való engedelmesség húzódik meg. A szerzetes azért képes lemondani a saját akaratáról, mert tudja, hogy ha követi az előjáró szavát, akkor ebben Isten működik, még akkor is, ha ennek mikéntje elsőre nem teljesen világos az ő számára.

Böszörményi Géza SP

Judás megtérése

Leonardo mester már hónapok óta festette az Utolsó vacsora képét a Santa Maria delle Grazie kolostor ebédlőtermében, de még mindig nem készült el a freskó. A házbeliek számára mindig talált valami magyarázatot a késésre, a legtöbbször azt, hogy nincs alkalmas modellje, akiről ennek vagy annak az apostolnak az alakját megfesthetné. Mennyi ideje is, hogy Jézust megfestette a hatalmas freskó közepén? Egy éve, két éve? Maga sem tudta már pontosan. Jól tudta, közelgő húsvéti ünnepekre a képnek készen kell lennie, a megbízatás és saját ígérete szerint. S most úgy

is, nehogy megöljenek, ha előkelő ruhádban beállítasz – tanácsolta a kistermetű, nem éppen mutatós külsejű barát. – Semmi katonaság, te is velem jössz, mert a barátokat tisztelik még az ördögök is! Védelmünkre velünk jön Eligio is.

Fra Bartolomeonak nem nagyon tetszett a dolog, de nem mert Leonardo mesternek ellentmondani. Különbösen is jót tesz egy kis tapasztalat a büntanyán, gondolta magában.

Estefelé hárman, egyszerű, kopottas ruhába öltözve elindultak a hírhedt „Sette Diaboli” kocsmá felé. Szűk si-

Nemsokára megszólalt a festő: – Igen, jó lesz Júdásnak. Vigyük haza ezt az embert! – Eligio és Bartolomeo átkartolták a szerencsétlent, és inkább vitték, mint támogatták egész úton.

– Lefekhetek mindnyájan! Ez a részeg legény meg majd elalszik az egyik cellában – mondta a mester, amikor a kolostorba értek.

– Reggelre kicsit ki fog tisztulni a feje, s még hálás is lesz, hogy kihoztuk a pokolból.

Leonardónak igaza lett. Reggelre a fiatalember kijózanodott, de világfájdalmas hangulata nem múlt el. Evett valami keveset, és a művész kérésére kíváncsorgott a re-

Leonardo mester, mondd meg!

– Hát nem ismered? – válaszolt a művész. – Jézus, a Mester.

– Nem úgy értem! Kiről festetted, azt mondd meg nekem?!

– Nem tudom már, – felelte a festő – a templomban találkoztam azzal az ifjúval, aki modellül ült hozzá. Azóta sem láttam...

S akkor Leonardo előtt hirtelen felködlött a hajdani ifjú arca, akiről Jézust festette. A kijózanodott fiatal arcon kezdte felismerni annak a „másiknak” az arcvonásait...

– Ne bámulj így rám! – kiáltott a széken ülő ember. – Igen, én vagyok az a Jézus... nem aka-

érezte, a legnehezebb részhez érkezett.

– Hogyan fesse meg Júdást, az árulás és a gonoszság szimbólumát, akit a pokol fenekére taszított átkozott bűne, Mesterének elárulása. Hogyan fesse meg modell nélkül? – mondogatta hangosan, amikor azt kérdezték, mikor fejezi be a festést.

– Talán valamelyik ördögfiókat felkérhetné, hogy üljön neked modell - tréfálkozott Fra Bartolomeo, aki mindennap bekíváncsiskodott a terembe megnézni, hol tart a munka.

– Elhallgass, mert mindjárt téged festelek meg Júdásnak...

– mondta bosszúsán Leonardo. – De várj csak, nem is olyan rossz ötlet ez az ördögfióka... Azt mondják, van a külvárosban egy, a „Hét ördöghez” címzett mulató. Ott iszik a város söpredéke, alja. Hátha találunk ott egy szegény ördögöt...

– Ha oda akarsz menni, vigyél magaddal egy csapat katonát

kátorokban gyalogoltak, gyanús alakok tűntek fel jobbra is, balra is, de úgy látszik, nem sokat néztek ki belőlük, különösen az ócska ruhájú barátból, aki koldulni szokott, így aztán épségben megérkeztek a kocsmá ajtajához. Megálltak egy pillanatra. Azon tanakodtak, hogyan, milyen ürüggyel lépjenek be az ördögnyárra. S akkor hirtelen feltárlt a mulató ajtaja, s a borgözös homályban két markos legény valakit tuszkolt kifelé. Aztán nagyot löktek az ismeretlen, úgyhogy az illető szinte repülve hullott eléjük a piszkos kövezetre. Fra Bartolomeo hajolt le elsőnek hozzá, s kívárcatva azt mondta:

Leonardo is feléje hajolt, és hosszasan nézte a meggyötört véres arcot, amelyet alkohol idézte fintorok és távoli elmosódó fények csak még csúfosabbra rajzoltak.

fektóriumba, leült a kikészített karosszékebe, a festő pedig azonnal munkához látott, hogy lehetőleg még az éjszakai ivászat nyomait tükröző arcával mintázza meg Júdás arcát.

Közben az ifjú agya egyre inkább kitisztult:

– Honnét hoztatok ide? – kérdezte a művészt.

– A pokolból – válaszolt Leonardo. – Maradj nyugodtan a széken, ne mozogj, képet festek rólad! Itt senki sem bánt, még pénzt is kereshetsz, ha néhány hétig kitarasz...

– A pokolból – motyogta az ifjú –, a pokolból... És nézte, nézte hosszasan az Utolsó vacsora asztalánál ülő erőteljes, szelíd férfi, Jézus arcát...

Másnap délelőtt Leonardo da Vinci arra lett figyelmes, hogy a modellt ülő fiatalember sűrű könnyeket hullat, és fürkészve, szinte révülten bámulja Jézus arcát. Egyszerre csak megkérdezi a mestert:

– Ki az, ki az ott az asztalnál?

rok Júdás lenni... Én vagyok Marcello, a Jézus... további szavait elnyelte hangos zokogása.

Leonardo csöndesen odalépett melléje és megölelte:

– Megismertelek – mondta halkán, és elfordította a fejét, hogy Marcello ne lássa szomorú arcát. – Ne sírj fiam, vagyis hogy csak sírjál... és nézd, nézd azt a régi arcot! S lassan újra olyanná lehetsz, mint akkor...

Az ifjú nem akart többé Júdásnéként modellt ülni. De ott maradt Leonardo mellett, hogy szolgálja egész életében. Napokon keresztül bejárt a refektóriumba, csöndben leült a kép elé, és hosszasan nézte „Jézus” arcát.

Hát, íme ez a története annak, hogy Leonardo da Vinci miért nem tudta egészen ördöginek ábrázolni Júdást, az árulót...

Ismertlen szerző

Újdonságaink

SZEPI – KÉP

CLANCY: BARÁTOK MINDÖRÖKKÉ (2008) – amerikai filmdráma – r. Jefferson Moore – Nem lehet megrendülés nélkül végignézni ezt a filmet. Ahogy egy kislány őszinte, gyermeki hite átforgalmazza mind a saját, mind a hajléktalan barátjának az életéről és a halálról vallott nézeteit, az mélységesen felkavaró, de egyben fel-emelő is!

AZ ELNÖK KÜLÖNGÉPE (1997) – amerikai akciófilm – Terroristák eltérítnek egy repülőt. A túsul ejtett utasokért cserébe Radek tábornok szabadon bocsátását követelik. Jó megoldás nincs: ha ugyanis nem engedik szabadon Radeket, a terroristák módszeresen ki fogják végezni az utasokat, amennyiben teljesítik követelést, az további százazrek biztos halálát jelenti. Egyetlen ember kezében van a döntés: vagy feláldozza lányát és feleségét a világ megmentése érdekében, vagy emberek százazreit küldi a halálba. Ez a férfi nem más, mint az Amerikai Egyesült Államok elnöke. A gép pedig az Air Force One, az elnök különgépe. – F.sz. Harrison Ford, Gary Oldman, Glenn Close

TÁVOL AFRIKÁTÓL (1985) – amerikai romantikus dráma – r. Sydney Pollack – Az előkelő családból származó Karen férjhez megy unokatestvéréhez, Blixen báróhoz. A házaspár Afrikába, a férfi kenyai ültetvényére költözik. A boldogság nem tart sokáig, a kicsapongó életet élő báró hamarosan szifilisszel fertőzi meg, és elhagyja a feleségét. Karen elhatározza, hogy Afrikában marad, megpróbálja fölvirágoztatni a farmot. Eközben beleszeret Denys Fintsch Hattonba, a nyughatatlan kalandorba. Szerelmük azonban rövid ideig tart, mert a férfi lezuhan a repülőgépeivel. Ráadásul a kávéültetvény is tönkremegy. Karen Blixen önéletrajzi regényéből. – F.sz. Meryl Streep, Robert Redford, Klaus Maria Brandauer

ILLÉS KONCERT CSÍKSZEREDÁBAN (2005)

ROCK SYMPHONIES: DAVID GARRETT KONCERT – Egy csodálatos nyári estén egy ifjú tehetség, David Garrett (született: David Bongartz) előadására gyülekeztek az igényes, modern hegedűzene rajongói. Négyévesen, amikor az első hegedűjét kapta és azon muzsikálni kezdett, már megmutatkozott,

hogy a srác géniusz, de csak a lázadó korszakában kapott rá a rockzene ízére, és ezt a jó szokását nem nőtte ki, sőt sikert kovácsolt belőle, ezáltal pedig elnyerte a zenerajongók elismerését. David arról híres, hogy nagyon jól kombinálja a különböző stílusokat, ezen az estén pedig bombasztikus formában volt. Valahonnan a közönség sorából elindulva kezdett rá a Led Zeppelin nótájára, a „Kashmir”-ra – mosolygó nagymamák, fiatal tini lányok és fotómasinák csillogó tekintetétől követve sétált fel a monumentális színpadra. A kezdő dalt ezután még 27 különböző stílusú etűd követte, összesen 126 percnyi fülbemászó muzsika.

SZEPI – HANG

PRÓZA

MARCEL ACHARD - A BOLOND LÁNY 1964, Magyar Rádió, Madách Kamara Színház híres előadása Domján Edit, Márkus László, Garas Dezső, és mások főszereplésével – A milliomos bankár, Beaurevers házában történt bűneset lázba hozza a párizsiakat. Ki ölte meg az uraság sofőrjét és mindenesét, Miguel Ostost? Talán egykori szeretője, Josefa Lantenay, hogy új kedvesét mentse? Esetleg a fess, középkorú bankár, mert maga is szemet vetett Josefára? Vagy annak hitvese, kinek ártatlanságát csak egy eltűnt báli kesztyű igazolhatná? És egyáltalán: kinek az érdeke az „Ostos-ügy” megszellőztetése, amikor még a főügyész is nyomatékosan kérte a diszkrét eljárást? Bolond-e a bolondnak kikiáltott lány? Kérdések özöne, melyek helyes megválaszolása után dől el, lesz-e nagy ívű pályája egy frissen Párizsba érkezett ifjú vizsgálóbírónak.

GÁRDONYI GÉZA: GÖRE MARTSA LAKODALMA – MÁS ELMONDÁSOK IS VAGYNAK AZ KÖNYVBÉ – IRTAM ÉN MAGAM GÖRE GÁBOR BIRÓ ÚR – EBBŰL A KÖNYVBŰL EZ MÁN A 9-TZEDIK ERESZTÉS – Az irodalomkedvelők között nyalánkság Göre Gábor karaktere és Gárdonyi bravúrja. Egy ideig hozzáférhetetlenek voltak a korabeli újságokban megjelent ízesen humoros írások. Most itt van hangosan és e-változatban is. Hátha kedvet kapsz a többihez is...

HÁY JÁNOS – A BOGYÓSGYŰMÖLCSKERTÉSZ FIA – Mint a mesében. A (leg)kisebb fiú fogja a gitárját, és elin-

dul szerencsét próbálni. Sok viszontagság árán eljut... De nem Tündérországba, vagy a Boldogság szigetére, hanem például a Balatonra, a fővárosba, a gimnáziumba, a katonasághoz, sőt Bécsbe is. És álmaiban New Yorkba. Sajnos a szocializmusban a mesék is másképpen végződtek. Valahogy így: „Álltam a tiszta bécsi gassén: előttem volt a nagyvilág. És nem volt előttem semmi.” A novellasorozat a nyelvi humort a kamaszlelék mesteri ábrázolásával ötvözve korrajzzá válik egy korról, amire még emlékszünk. Ilyen volt. És vallomással. Ilyen voltam, ilyenek voltunk. A dalok, és a beszélgetés azt a hangulatot idézik, amelyben a szerző, és az előadó évek óta együtt dolgozik a novellasorozatból készült önálló esten.

DÜRRENMATT: A BÍRÓ ÉS A HÓHÉR – a kiváló krimi-novella hangjáték-előadása. Keresd a Videótárban is!

A bíró és a hóhér a műfaj ideáltípusának tekinthető. Bärlach rendőrfelügyelő – egyik beosztottjának meggyilkolását követően – utolsó lehetőséget kap arra, hogy leszámoljon negyven éve üldözött ellenfeleivel. Gastmann-nal, a sikeres és zseniális kalandorral. Gastmann mögött páratlan vagyon és hatalom áll, a halálos betegséggel viaskodó Bärlach eleve esélytelenül veszi fel a küzdelmet...

ZENE

BŐJTI-HÚSVÉTI HANGULAT

DAX: KERESZTÚT – Egy kis klasszikus churchbeat a 60-a évekből...

HAYDN: CHORAL WORKS – Többek közt ezen a felvételen meghallgatható Krisztus hét szava a kereszten és Stabat Mater című művét. Vezényel: Nikolaus Harnoncourt.

SÍK SÁNDOR: A KERESZTÚT (Szép zenével kísért felvétel. Szerzőjéről tán hallottál...)

FILMZENE

EDWARD ARTEMYEV: TARKOVSKIJ FILMZENÉK (Solaris, Sztalker, A tükör stb...) – Érdekes a filmeket is megnézni (pl. a Film Klubban...)

THE ARTIST – A NÉMAFILMES (Original Motion Picture Soundtrack) – Jó a zene és szép a film: most kaptak Oscar-díjat... (Talán a film is megvan/meglesz a Könyvtárban?)

Szarkáné Gyerjék Judit
Szegeő József SP

Kommunista ünnep-e a nőnap?

1910-ben határozták el, hogy nemzetközi nőnapot tartanak annak emlékére, hogy 1857. március 8-án New Yorkban a textilipari munkásnők a béregyenlőségért és munkaidő csökkentéséért sztrájkoltak. A dátum akkor vált véglegessé, amikor 1917-ben Oroszországban ugyanezen a napon tüntettek a nők kenyérért és a békéért. Az ünnep igazi születése korábbra, a századfordulóra tehető, és szorosan összekapcsolódott a nők különböző jogainak követelésével.

Néhány évtized elteltével, amikor már egyre több országban vívták ki a nők a választójogot, és a mozgalom elérte legfőbb célkitűzését, hanyatlani kezdett. A '60-as évek nőmozgalmi során viszont új értelmet kapott a nőnap: a nők már az egyenjogúságukért küzdöttek. 1977-ben az ENSZ is elismerte, és felvette a világnapjai közé.

Magyarországon először 1914-ben ünnepelték a nőnapot. 1949-től az állami propaganda a saját szolgálatába állította. Talán ezért tejtjedt el róla, hogy kommunista ünnep. A rendszerváltás után az ünneplése visszaszorult. Érdekes momentum azonban, hogy Oroszországban a mai napig munkaszüneti nap március 8.

internet

WOMAN IS THE NIGGER OF THE WORLD

John Lennon

Woman is the nigger of the world
Yes she is...think about it
Woman is the nigger of the world
Think about it...do something about it

We make her paint her face and dance
If she won't be slave, we say that she don't love us
If she's real, we say she's trying to be a man
While putting her down we pretend that she is above us

Woman is the nigger of the world...yes she is
If you don't believe me take a look to the one you're with
Woman is the slaves of the slaves
Ah yeah...better scream about it

We make her bear and raise our children
And then we leave her flat for being a fat old mother then
We tell her home is the only place she would be
Then we complain that she's too unworldly to be our friend

Woman is the nigger of the world...yes she is
If you don't believe me take a look to the one you're with
Woman is the slaves of the slaves
Yeah (think about it)

We insult her everyday on TV
And wonder why she has no guts or confidence
When she's young we kill her will to be free
While telling her not to be so smart we put her down for being so dumb

Woman is the nigger of the world...yes she is
If you don't believe me take a look to the one you're with
Woman is the slaves of the slaves
Yes she is...if you believe me, you better scream about it.

We make her paint her face and dance

AZ ASSZONY A VILÁG NÉGERE

John Lennon

Az asszony a világ négere
Igen az... gondold csak meg
Az asszony a világ négere
Gondold csak meg... tegyél érte valamit

Befestetjük vele arcát és táncoltatjuk
Ha nem válik szolgálává, azt mondjuk, nem szeret
Ha önmaga, azt mondjuk, férfi akar lenni
Míg lenézzük, úgy teszünk, mintha fölöttünk állna

Az asszony a világ négere... igen az
Ha nem hiszel nekem, vess egy pillantást arra, akivel vagy
Az asszony a szolgák szolgája
Óh, je... jobb, ha kimondjuk hangosan

Rákényszerítjük, hogy kihordja és felnevelje gyermekeinket
Aztán elhagyjuk, mert kövér, vén tyúk lett belőle
Azt mondjuk, mindig otthon a helye
És aztán panaszkodunk, mert túl zárkózott ahhoz, hogy a barátunk legyen

Az asszony a világ négere... igen az
Ha nem hiszel nekem, vess egy pillantást arra, akivel vagy
Az asszony a szolgák szolgája
Je... gondold csak meg

A TV-ben mindennap megalázzuk
És csodálkozunk, ha nincs bátorsága és bizalma
Még mikor fiatal, megöljük szabad akaratát
S míg azt mondjuk, ne legyen olyan okos, lenézzük, mert buta

Az asszony a világ négere... igen az
Ha nem hiszel nekem, vess egy pillantást arra, akivel vagy
Az asszony a szolgák szolgája
Igen az... ha hiszel nekem, jobb, ha kimondjuk hangosan

Befestetjük arcát és táncoltatjuk

English Corner

Heavenly Father,
 You lifted your dear Son from the grave and
 made Him a beacon of hope for all mortals.
 By overcoming sin and death and hell, may
 He take us by the hand and lead us into
 the land of bliss and glory where we shall
 enjoy forever the company of the whole
 heavenly host.
 May we trust with all our hearts in His
 glorious wounds by which He ransomed us
 for everlasting life.
 Blessed be the name of Jesus, now and forever.
 Amen.

Deutsche Rubrik

Ergänzt den Text mit den unten aufgelisteten Wörtern! Versendet die Lösung an die Adresse nemes@szepi.hu, hinsichtlich der Fastenzeit kann man einen Apfel gewinnen.

DAS OSTEREI

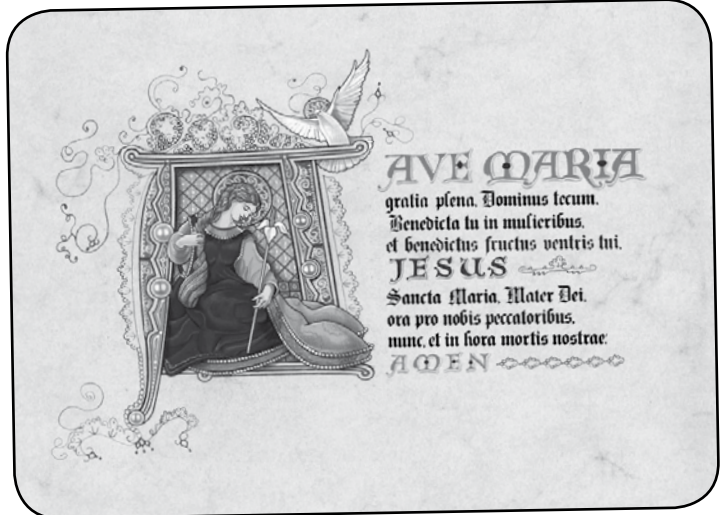
Das _____ ist wohl das berühmteste _____ des Osterfestes. Es wird _____ und mit den unterschiedlichsten Materialien _____. Doch woher kommt dieser _____? Am wahrscheinlichsten ist ein Zusammenhang mit der 40-tägigen _____, die am _____ endet. Während dieser Zeit waren Eier, Fleisch und _____ verboten. Natürlich legten die _____ in dieser Zeit weiterhin Eier, leider sogar mehr als sonst. So herrschte auf diesem Gebiet ein Überschuss, so dass die Eier durch _____ haltbarer gemacht wurden. Um sie von den frischen Eiern _____ zu können, wurden sie zunächst rot angemalt, im Laufe der Zeit wurden sie dann _____ und mit kunstvollen _____ bemalt.

(unterscheiden, Milchprodukte, Techniken, Osterei, mehrfarbig, Fastenzeit, Symbol, verziert, Karsamstag, Kochen, Hühner, bemalt, Brauch)

REGINA CAELI, LAETARE, ALLELUIA:
 QUIA QUEM MERUISTI PORTARE, ALLELUIA,
 RESURREXIT, SICUT DIXIT, ALLELUIA,
 ORA PRO NOBIS DEUM, ALLELUIA.

GAUDE ET LAETARE, VIRGO MARIA, ALLELUIA.
 QUIA SURREXIT DOMINUS VERE, ALLELUIA.

OREMUS. DEUS, QUI PER RESURRECTIONEM
 FILII TUI, DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI MUNDUM
 LAETIFICARE DIGNATUS ES: PRAESTA,
 QUAE SUMUS; UT PER EIUS GENETRICEM VIRGINEM
 MARIAM, PERPETUAE CAPIAMUS GAUDIUM
 VITAE. PER EUNDEM CHRISTUM DOMINUM
 NOSTRUM. AMEN.

Sherlock Holmes is beájulna... avagy bűnügyi esetek kezdőknek és haladóknak

Ez előző havi rejtvény megfejtése az volt, hogyha igazi rendőr jött volna akkor az kopog vagy csenget, nemcsak a küszöb előtt nézelődik. Az áprilisi fejtörő így szól:

Kupónia külügyminisztere begyakorolt mosollyal fogadta a vele szemben ülő újságíró kérdéseit.

– Igen! – válaszolta, a kezében tartott havanna-szivarból komótosan szippantva egyet. – A személyi titkárom valóban megszökött, és jelenleg egy olyan ország titkosszolgálatánál működik, amely nem nevezhető éppen barátinak. De a fickóról már néhány hónapja gyanús jelentések érkeztek, így idejében megtettem a szükséges óvintézkedéseket.

– Ezek szerint már hónapok óta nem a személyi titkárnak diktálta a bizalmas leveleit?

– Változatlanul minden bizalmas levelemet neki diktáltam. Postázásukat azonban más intézte.

– Mi haszna ennek, ha egyszer ismerte a közlemények tartalmát?

– No, valami haszna azért volt. A postázó megbízhatóságának hála az ellenséghez pártolt titkár ugyanis semmi hasznos információt nem szolgáltatott ki megbízóink.

Ezt meg hogy értette a miniszter?

Válaszaitokat küldjétek e-mail címemre: mnagy@szepi.hu

Jó fejtörést!

Nagy Mariann

Forrás: 111 minikrimi. Kun Erzsébet, Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó, 1987

Örkény 100

Mindig arra gondolok, hogy nem vagyok elég jó férjed, és ennek meg kell változnia. Ha hazamegyek, új életet kezdünk, sokkal többet fogunk beszélgetni és mindent elmondok neked, azt is, amit eddig nem, mert nem jutott eszembe. Most majd eszembe jut.

15

Barátságos baktériumok?

Kicsit idegesít engem a reklám, amiben egy kislány énekl, milyen probiotikumot vegyenek az antibiotikum mellé. Lehet, hogy csak azért, mert túl sokszor hallom, lehet, hogy a tény zavar, hogy a kisgyermeket használják reklámcélra. Nem tudom. De vajon ti tudjátok-e, mi is az a probiotikum?

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása szerint a probiotikumok egyszerűen olyan baktériumok melyeket megfelelő számban alkalmazva a gazdaszervezet egészségére jótékony hatást gyakorolnak. No, ez aztán nem mondott túl sokat... Mindenesetre az utóbbi 10-15 évben egyre nagyobb az érdeklődés e mikroorganizmusok iránt, mert számos betegségben bizonyultak hasznosnak és mellékhatásuk sincs.

Az antibiotikum terápia egyik veszélye, hogy gyakran nemcsak a be-

lyozzák azt, hogy betegséget okozó baktériumtörzsek „üssenek tanyát” eze-

re gátolják a betegséget okozó baktériumok növekedését, fokozzák a bélbe kerülő anyagok lebontását, csökkentik a bélfal áteresztőképességét és módosítják a szervezet immunválaszát is. Egyre szélesebb körben alkalmazzák őket ezért nemcsak antibiotikum által kiváltott hasmenés kezelésére, hanem annak megelőzésére is. Szerepük lehet allergiás kórkepekben, vagy visszatérő felső légúti hurutban, gyulladós bélbetegségekben, stb. Érthető módon a javallattól függően más és más törzsek lesznek hatások. Tehát nem mindegy mit, meddig és hogyan alkalmazzunk. A probiotikumok általában vény nélkül kaphatók, de ismertek bizonyos funkcionális ételek, mint például

a joghurt, illetve étrend kiegészítők is. Meg kell azonban jegyezni, hogy ez utóbbiak inkább csak megelőzésre alkalmasak.

Fontos tehát tudni, hogy a probiotikumok nem egyszerűen a hi-

ken a helyeken. Érthető tehát, hogy ha antibiotikummal, vagy akár gyakori fertőtlenítőszeres, szappanos lemosással meggyengítjük őket, akkor számolni kell azzal is, hogy kevésbé jól látják el

Legendák szólnak arról, hogy a Kaukázus lakói vagy a Balkán hegyi pásztorai között az átlagnál nagyobb számban élnek meg az emberek a már-már matuzsálemi, száz éves életkort. Mivel ezt a feltételezést a statisztikák is alátámasztották, száz évvel ezelőtt egy orosz mikrobiológus-gerontológus kíváncsi lett ennek a hátterére. A Pasteur Intézetben dolgozó Ilja Mecsnyikov a korai öregedés és a halál okát a vastagbélben lévő rothasztó baktériumok által termelt mérgeknek tulajdonította, és kereste azt az anyagot, táplálékot, amely ezeket pusztítja.

A "csodaszert" a fermentált tejkészítményekben gondolta megtalálni: úgy vélte, a bolgár pásztorok közt előforduló kiugróan magas életkor annak köszönhető, hogy sokat fogyasztanak a savanyított kecsketejből (joghurtból), és bizonyára az abban lévő tejsavbaktérium pusztítja el a rothasztó baktériumokat. Azt tapasztalta ugyanis, hogy ez az ital különösen jól tesz az emésztésnek, elősegíti a vastagbélben zajló felszívódási, méregtelenítési folyamatokat, a mérgező, rothadó anyagok, a salak ürülését. A tej alvadását előidéző baktériumot a Pasteur intézetében ki is tenyésztette, és bolgár tejbacilusnak, *Lactobacillus Bulgaricus*nak nevezte el. Noha Mecsnyikovnak sem sikerült a hosszú élet titkát, a minden körülmények között alkalmazható elixírt felfedeznie, de kutatásai ráirányították a figyelmet a hasznos bélbaktériumokra, előkészítették a probiotikumok igazi szerepének megismerését, így munkásságáért méltán kapott Nobel-díjat.

tegséget okozó baktériumokat pusztítja el, de károsítja a szervezet számára szükséges baktériumflórát is. Baktériumok sokasága él ugyanis velünk jó barátságban például a bőrünkön, a szájüregben, a torkunkban, a beleinkben, hogy csak a legfontosabbakat említsem. Ezek a baktériumok nemcsak egyszerűen ott vannak, de részt vesznek a tápanyagok lebontásában, vitaminokat termelnek és védő szerepük is van: megakadá-

a feladatukat.

A probiotikumok általában olyan baktériumok, melyek megtalálhatók az anyatejjel táplált csecsemő bélfloájában, de ismertek bizonyos gombatörzsek is, melyek ilyen hatást fejtenek ki. Tartósan azonban nem képesek megtelepedni, úgymond kolonizálódni a bélnyálkahártyáján. Nem ismert a pontos hatásmechanizmus, melyen keresztül jótékony hatásukat kifejtik. Mindeneset-

ányzó, vagy elpusztult bélbaktériumok pótlását szolgálják, hatásuk specifikus és képesek immunológiai és egyéb módon befolyásolni a szervezetet.

Jó tudni ezeket a dolgokat, de azért a húsvéti sonkához nem szükséges adni...

dr. Dénes Ilona iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com

Kiézett küzdelem a házi atlétikai bajnokságban!

Március 5-én befejeződött a Házi Atlétikai Bajnokság második fordulója. A mezei futóversenyen és a terematlétkai bajnokság korcsoportonként 5-5 egyéni és 1-1 váltószámában összesen 134 indulót regisztrálhattunk. Egy iskolacsúcs is megdőlt: Rácz Bertalan medicinlabda lökésben (11,15 m) Köröshegyi István tavaly elért rekordját (10,70 m) adta át a múltnak.

Az osztályok közötti pontversenyben fej-fej mellett halad a bajnoki cím megszerzéséért a 11.a és a 9.a osztály, valamint a dobogóra kerülésért a 12.a és a 8.a osztály. Egyéniben ugyancsak nagy a versenyfutás a „Az év legjobb atlétája” címért. A legtöbb pontot eddig Müller Miklós gyűjtötte (23 pont), de Szupera Gergely és Oltványi László egy ponttal, valamint Olgyay György és Rácz Bertalan három ponttal lemaradva ugyancsak a „sarkában van”. Folytatás az áprilisi szabadtéri pályabajnokságon!

Györi Ferenc

Labdarúgás

CSONKA KUPA FUTSAL TORNA
VI.korcsoport – 2012.február 24-25.
Csoportmérkőzések:

Dugonics – Móravárosi 0 : 2
Dugonics – School of B. 2 : 5
gl.: Szabó G., Rácz K.

Dugonics – Eötvös 0 : 4
Dugonics – József A. 0 : 1

9.helyért:
Dugonics – MIOK 5 : 0
gl.: Fazekas Z.(2), Lobmayer B., Markó I., Olgyay Gy.

Végeredmény : IX.hely DAPG
Játékosok : 13.b Szabó Gergely, Király Krisztián, Markó Imre, Zakar Máté, 12.a Szászi Bátor, 11.a Fazekas Zoltán, Olgyay György, Rácz Kristóf, Szupera Gergő, Lobmayer Bálint, 10.a Valaczka Lukács. Edző : Bereczky András

A 2011-12-es tanév eredményeihez képest a 9.helyezés kilóg a sorból. Ezen a kupán azok szerepeltek csapatunkban, akik alig vagy egyáltalán nem jutottak szóhoz az év során. Kiderült számukra és számomra is, milyen játéktudást képviselnek azok, akik nem voltak ott. Szupera Gergő egyedül nem csinálhatott „nyarat”, különben is csak az első két meccsen tudott szerepelni. Zakar Máté hosszú sérülése után tért vissza. Ez a torna volt számára a főpróba a SZEPI-re. Kicsit nagyobb koncentrációval azért előrébb is végezhetünk volna 2-3 helyel.

SZEPI-KUPA FUTSAL
VI.korcsoport – 2012.március 10.

Dugonics – Fodor 9 : 3
gl.: Király Kristóf(3), Laczkó Zs., Nagy I.(2-2), Zakar M., Rácz K.
Dugonics – Zenta 8 : 1
gl.: Nagy I.(3), Szabó G.(2), Laczkó Zs., Zakar M., Velkey M.
Dugonics – Gábor D. 3 : 2
gl.: Nagy I.(3)

Végeredmény:
I. Dugonics András Piarista Gimn.
II. Gábor Dénes Műszaki Közéiskola
III. Bólyai Tehetséggondozó Gimn. (Zenta)
IV. Fodor József Élelmiszerip. Középipisk.

Játékosok : 13.b Király Kristóf, Király Krisztián, Nagy István, Szabó Gergely, Velkey Máté, Zakar Máté, 12.a Szászi Bátor, 11.a Laczkó Zsolt, Fazekas Zoltán, Rácz Kristóf. Legjobb kapus : Szászi Bátor. Edző : Bereczky András

A nagy hó miatt tettük át erre a napra a tornát. Sajnos a nagypályás bajnokságok is ezen a napon indultak, így csak az igazán elkötelezettek jöttek el. A tavalyi nyolc induló létszáma így megfelelő volt. A csapatunkból Szupera Gergő sérülés miatt, Balla Bence egyéb elfoglaltság miatt nem játszott. De a gondviselés ezt is megengedte nekünk. Nagy kihívás az utolsó – döntőnek is tekinthető – mérkőzés volt, melyet a kezdő ötös(Szászi, Laczkó, Velkey, Király, Nagy) játszotta végig. De a győzelem az, amit nem kell megmagyarázni.

Trónfosztás a könyvtárban

Dani Balázs (8b) régóta – csöppet sem méltatlanul – uralta a Szepi sakkverseny legelőkelőbb helyét és verte vissza a trónkövetelőket – március közepéig. De a királyok helyébe mindig újak léptek. A 12a-s Simon Gellért hétről-hétre araszolt felfelé egész a csúcsig. Gratulálunk! A vezér szinten viszont a 8b uralma így teljessé vált (Dani B. és Surján Kristóf). Szász Zsombor (7b), Szupera Gergő (11a) és Novák Tamás (12a) követik őket a bástya szinten. A negyedik szinten (futár) Olgyay György (11a), Nagy Csongor (7a), Szeri Levente (8b) és Kovács Dániel (10a) foglal helyet. Végül a huszár szinten két 7a-s

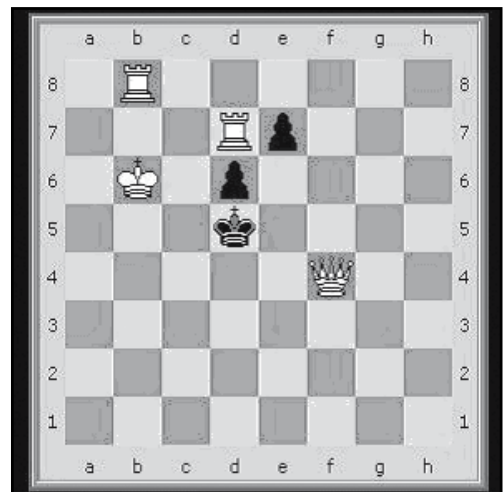
(a másik Novák (Ádám) és Tóth Ábrahám), két 8b-s (Bóka Bálint, Andróczy Máté) és egy 11a-s (Fazekas Zoltán) található. A 8b szellemi sportban való erejét mutatja, hogy az előkelő 15 fős élboly kerekén 1/3-a a 8b-ből kerül ki. Az alsó házban a kerek húsz főből továbbra is csak egy tanár foglal helyet.

Sokan jelzik, hogy ritkán tudnak játszani, mert a versenykiírásból következően nem feltétlen kötelező elfogadni a kihívásukat. Azt tanácsolom, hogy akkor eddzenek, erősödjenek, hogy amikor viszont végre a tét meccshez érkeznek, a legerősebb formájukat tudják hozni. (SA)

Sakkfeladvány

Világos indul és 2 lépésben mattot ad. Múlt havi feladványunkban a bástya s vezér dominált, most viszont a futók s vezér összjátéka. A megoldást a siposattila73@gmail.com címre kérem elküldeni.

A február havi feladvány helyes megfejtése a 1. Be8! Különös, hogy míg ez volt idáig a legnehezebb feladvány, mégis erre érkezett be a legtöbb megfejtés. Valamint az is igaz, hogy ellenben a korábbi beküldőkkel, most relative sokan többféle nem tökéletes megoldást is beküldtek. A helyes megfejtők között a sors most Szupera Gergőre (11a) esett. Jutalmát nálam (SA) veheti át.

Köpések aranyból

Miért lógatja a kutya a nyelvét nagy melegben?

– Hát azért, hogy levegőztesse a száját

– Hogy hőt engedjen be.

– Mert a kutya a száján keresztül tud lélegezni.

Dinamika alapegyenlete:

Az az egyenlet, amelyik a dinamika alapja..

A nehézségi erő a rugalmassággal csökken.

A sűrűség a tömeg és a sebesség hányadosa. $p=m/V$

– Két korcsolyázó áll egymással szemben. Az egyik eltolja magától a másikat. Ebben a kölcsönhatásban melyik testnek nagyobb a sebességváltozása?
– A labdának.

Röntgensugarak alkalmazása:

– A testben csontok vagy egyéb rendellenességek láthatók.

– Gyomorban nem oda illő dolgok.

Kérdés matekórán:

– Ez milyen négyszög?

– Trapez.

***

Itt törtek össze taligát
Hunyadnak karjai... (7.b)

***

Érettségi előtt két hónappal:
A történészek elismerik, hogy Jézus valóban élt Pakisztánban és voltak tanítványai...

***

Rozsinszky tanár úr furmányos találós kérdése:

Ha a lét szó szavat, akkor mi hiányzik?

A megfejtéseket Rozsinszky László tanár úrnak lehet elküldeni a rozsi@szepi.hu címre.

De	... Cobra – angol sportautó	Nyaktakáró	Karmolás németül	Az összes	Vas megyei település	
Megfejtés (1)	Egyiptomi isten					
Hosszúság mértékegységének jele	Dagály	Szemmel érzékel				
Megfejtés (2)	Lovagló ember	Győznél				
Hága lakója					Az energia jele	
... Lioszvia Olimpiai Csarnok (Athén)		Kettős betű		Súrol		
		Tudja, ki vagy		Duplázva nagyapa		
Nagynövésű	Megfejtés (3)				Német helyeslés	
	Gallium, berkélium		Verseny kiindulási pontja			
			Állami Vagyongyűnökség			
... ördög – állatfaj				Aláírás		
				Téli sport		
A német vasúttársaság nevének rövidítése	Étkezés				Határozott névelő	

Ebben a hónapban egy közmondás a rejtvény megfejtése. A megoldásokat 2012. április 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levélcímünkre elküldeni: piarfutar@szepi.hu.

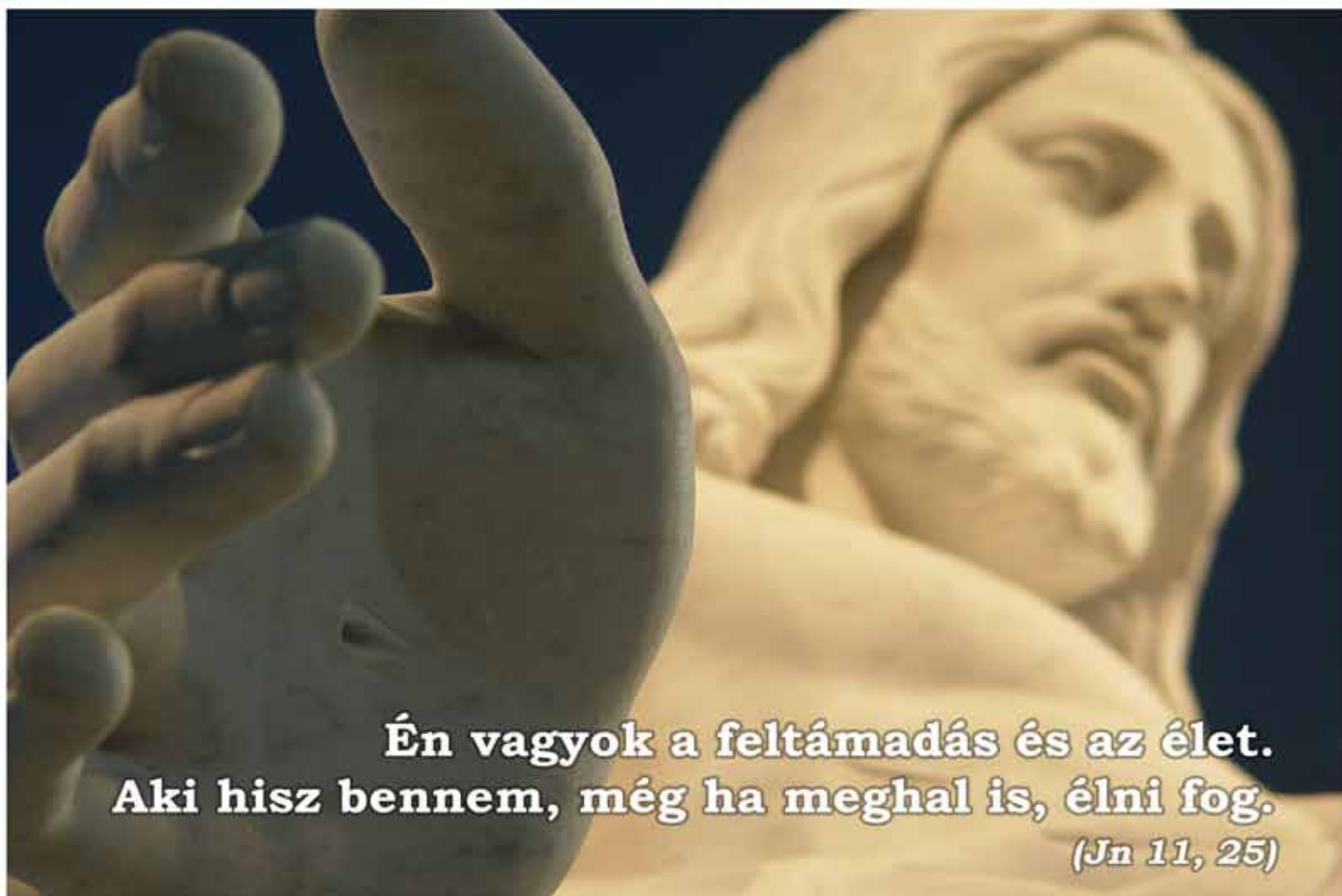

„TELJESEN ELHIBÁZOTT AZ IDEÁL, MELY CSAK ABBAN LÁTJA A GYERMEK KIVÁLÓSÁGÁT, HOGY NYUGODTAN ÜL MEG A MAGA HELYÉN S AMELY ELÍTÉLI A TÚLÁRADÓ GYERMEKI TEMPERAMENTUM ÉLÉNKSÉGÉT ÉS TERMÉSZETES VÁGYÁT AZ IRÁNT, HOGY A MAGA CSEKÉLY ÖRÖMEIT, JÁTÉKOSSÁGÁT ELENGEDHETETLENÜL KIELÉGÍTSE. MERT AZ ILYEN GYERMEKBEN TÚLPEZSEG AZ ÉLETERŐ, EZEK A GYERMEKEK AZOK, KIK AZ ÉLET NAGY VIZSGÁJÁN BE FOGNAK VÁLNI ÉS ÉN A MAGYAR OKTATÓTÓL, KEZDVE A KIS ÓVÓNÓN FEL AZ EGYETEMI TANÁRIG, MEGKÖVETELEM EGYET: NEMCSAK TANÍTSA, HANEM SZERESSE A MAGYAR GYERMEKET.”

Stibelsberger

**Én vagyok a feltámadás és az élet.
Aki hisz bennem, még ha meghal is, élni fog.**

(Jn 11, 25)

k é p e s l a p

